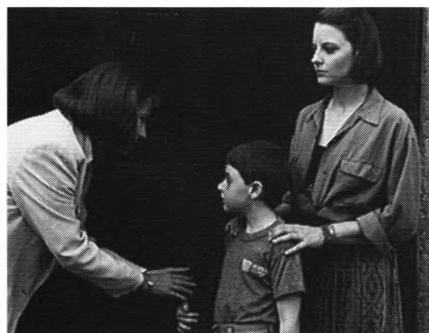

Urga – Kærlighedens Tegn (Urga). Frankrig 1991. I: Nikita Mikhalkov. Medv.: Bayaertu, Badema, Vladimir Bostukhin.

Instruktøren Nikita Mikhalkov, som man vil huske fra filmen *Sorte Øjne* med Marcello Mastroianni, har brugt stepperne i det indre Mongoli som skueplads for sin seneste film *Urga – Kærlighedens Tegn*. En urga er en lang stang med en løkke for enden, der bruges af hyrderne til at indfange græssende dyr på stepperne. Men den bruges også til at plante i jorden, som tegn på at et elskende par har brug for fred til at realisere det almene. Og filmen handler således dels om hyrdelivet på stepperne dels om kærligheden – i særdeleshed frugten af samme. Efter kinesisk lov må en hyrdefamilie ikke producere mere end to børn, og da filmens familie allerede har et for meget, er det på tide at tænke lidt på prævention. Konen sender manden til byen efter kondomer, men da han kommer ind på apoteket, bliver han forlegen – og det ender med at han kommer hjem med et TV-apparat istedet for kondomerne.

Mikhalkov mestrer både gennem personinstruktionen, dramaturgien og billederne en 'antydningens kunst', der forekommer så legende let og selvfølgelig, at selvom det kulturelle univers dybest set er meget fremmedarter, så fornemmes det som nært, vedkommende og almenlydig. Filmen er formelt fransk, men der forekommer udelukkende russisk og mongolsk dialog i den.

MP

Little Man Tate – vidunderbarnet Tate (Little Man Tate). USA 1991. I.: Jodie Foster. Medv.: Jodie Foster, Dianne Wiest, Adam Hann-Byrd.

Jodie Foster farer postulerende frem i denne sin instruktørdebut. Hun vil så gerne overbevise os om sin jævne medmenneskelighed, som vi kender den fra solid amerikansk filmtradition. Der er imidlertid ikke et stort spring fra den kantede upraktiske psykiater spillet af Dianne Wiest, som selvfølgelig ikke gavner vidunderbarnet Tate – til servitricen Foster. Hun afslutter filmen med en fødselsdag for drengen Tate med festlige paphatte. Arrangementet forekommer dog ikke mere betryggende end Wiests afmagt. Visuelt er filmen uhomogen, ufunktionel med helt umotiverede fotografiske tour de force, der ligefrem får den postulerede jovialitet til at fungere dårligere. Det er desuden slående, så demonstrativt Jodie Foster undsiger drengens behov for et faderbillede.

CN

Inderkredsen (The Inner circle) USA 1991. Instr.: Andrei Konchalovsky. Medv.: Tom Hulce, Lolita Davidovich, Bob Hoskins.

Det er en eminent interessant historie den russiske eksillinstruktør, Konchalovsky, har fået at arbejde med. Han har opsnappet en førstehåndsberetning fra selveste Stalins cheffilmoperatør. Tillige har han fået lov til at indspille filmen i Kreml for vestlig valuta.

Det tidsbillede Konchalovsky har skabt er knugende. Det virker imidlertid også knugende på filmens koncipering i hans forsøg på at rekonstruere den stalinistiske tidsånd. Samtlige vestlige skuespillere gør hvad de kan på engelsk. Det er habilt og kompetent, men samtidig musealt – og synspunktet er ud fra vanlig russisk selvforagt. Faktisk må jeg indrømme, at jeg var mere fascineret af Andrei Konchalovskys og Alexander Kipkos samtidigt udgivne gennemillustrerede bog *The Inner Circle* (Newmarket Press, New York) end af filmen.

CN

Stationen (La Stazione). Ital. 1990. I.: Sergio Rubini. Manus.: Umberto Marino, Gianfilippo Ascione, Sergio Rubini. Medv.: Sergio Rubini, Margerita Buy.

Lille gennemført kammerspiløvelse, hvor fortællertid = det fortalte tid og stedets enhed overholdes – en syditaliensk provinstantation. Filmen har charmerende affinitet til den tjekkiske film *Skarpt bevogtede tog* og Sergio Rubini angler i hovedrollen ingenlunde forgæves efter et Woody Allensk forbillede. Filmteamet er ungt – og det er i den sammenhæng skuffende i hele sin affable iver efter tilpasning. Der er ikke kælet forgæves for skuespillertyper og atmosfære.

CN

Bugsy (...) USA 1991. Instr.: Barry Levinson. Medv.: Warren Beatty, Annette Bening, Harvey Keitel.

Selvom Benjamin Siegel ikke står højt som gangsterstar, er det egentlig underligt, at man ikke har lavet en film om ham for. Han knytter jo an til filmverdenen og står for benarbejdet til Las Vegas (*The Flamingo*). Filmen er udelukkende seværdig for Warren Beattys mere end kompetente hovedrollepræstation. Vennen George Raft er skildret som indbegrebet af servil imødekommethed – uden personlige karakteristika (endog uden møntkast) – under indspilningen af *Manpower*. Alt i alt er filmen mest optaget af at være nogenlunde kronologisk korrekt og omhyggelig med sit tidsbillede.

CN

Kaptajnen og hans kvinde (Il Capitano) Sverige 1991. I: Jan Troell. Medv.: Maria Heiskanen, Anetti Reini.

Det vakte vild opstandelse, da det blev kendt, at Jan Troell ville lave film over den tragiske hændelse i 1988, hvor tre uskyldige mennesker i en lille svensk landsby blev brutalt nedslagede af en ung, finsk mand. Den unge mand og hans kæreste havde i nogle uger drevet planløst omkring i Finland og Sverige i diverse stjålede biler, da de nærmest ved en tilfældighed blev snuppet i et cykeltveri. Cyklens 15-årige ejer og hans forældre indhentede det finske par på en kirkegård, og resultatet af affæren blev altså døden for den lille familie. Da Troell siden ville fortælle historien på film, blev mange svenskere oprørte på de pårørendes vegne – man skulle ikke rippe op, bare glemme. Troell kunne ikke tillade sig at risikere at gøre det finske par til helteskikkelser i unge menneskers bevidsthed. Det var nu heller ikke, hvad han havde tænkt at gøre – han ville lade kameraet vise 'den anden sandhed' om de to, ikke forklare eller undskylde, men alligevel vise, hvor uhyggeligt lidt, der skal til for at alting går galt, når mennesker lader tilfældigheder fremfor aktiv stillingtagen styre i alle livets forhold. I samarbejde med Per Olov Enquist blev et manuskript således til – på trods. I den til tider dramadokumentariske, til tider poetiske, men frem for alt stramt komponerede film spiller to finske amatører hovedrollerne, og de gør det så godt, at man nogen gange må tvivle på, om de overhovedet spiller.

Jan Troell modtog en velfortjent sølvbjørn for filmfestivalen i Berlin for filmen. Det er ti år siden han sidst lavede en egentlig spillefilm – det var *Ingenjör Andréas luftfård* (Den umulige Drøm, 82) – siden har vi fra hans hånd set den tre timer lange *Sagolandet* (Eventyrlandet, 87), en dokumentarfilm om Sverige. Troell har både instrueret, fotograferet og klippet filmen, hvilket generelt er usædvanligt for nutidens filmskabere af hans kaliber, men karakteristisk for netop ham hvis engagement stikker så dybt, at alt andet bliver utænkeligt.

MP